

Аналіз крові може вказати на проблеми з пам'яттю за 6 років до їх появи: що знайшли вчені

 ОЛЬГА СТЕПАНОВА — 21 Вересня 2026, 01:19 3 Mins Read — [ЗДОРОВ'Я](#)

Підвищений рівень певного білка в крові може бути пов'язаний із погіршенням пам'яті через кілька років, навіть якщо під час першого обстеження людина не має помітних когнітивних проблем. Дослідники виявили такий зв'язок, порівнявши аналізи крові та результати тестування 1170 учасників із різницею в шість років.

Про це пише [ScienceAlert](#).

Дізнатися більше	
Автомобілі та транспортні засоби	>
політика	>
Короткострокові та швидкі готівкові кредити	>

Науковці Медичної школи Міллера Університету Маямі досліджували біологічні зміни, які можуть передувати погіршенню пам'яті та інших когнітивних здібностей. Результати роботи опублікували в журналі Alzheimer's & Dementia: Diagnosis, Assessment & Disease Monitoring.

Найпомітніший зв'язок із подальшим погіршенням пам'яті виявили для білка p-tau181. Він належить до біомаркерів, які вивчають у зв'язку з хворобою Альцгеймера. У людей із цим захворюванням у мозку відбувається аномальне накопичення білка тау.

У дослідженні взяли участь 1170 людей, середній вік яких становив 73 роки. У 2016 році вони здали кров і пройшли тести на когнітивні здібності. Через шість років, у 2022-му, учасники повторно виконали тести, але нового аналізу крові в межах цього етапу не проводили.

Дослідники оцінювали пам'ять, мовні навички, виконавчі функції та здатність сприймати й опрацьовувати зорово-просторову інформацію. Аналіз крові охоплював чотири біомаркери, пов'язані з різними процесами в мозку.

На початку спостереження рівень p-tau181 не мав помітного зв'язку з результатами тестів пам'яті. Однак через шість років вищі початкові показники цього білка були пов'язані з гіршими результатами перевірки пам'яті та загальних когнітивних здібностей.

Когнітивна неврологиня Дейрдре О'Ші пояснила, що аналіз крові може виявляти біологічні зміни, які ще не позначилися на виконанні тестових завдань. Водночас виявлений зв'язок не означає, що за одним показником можна точно передбачити стан пам'яті конкретної людини.

Іншим важливим біомаркером виявився GFAP — білок, пов'язаний з астроцитами, клітинами, які виконують підтримувальні функції в мозку. Його рівень на початку дослідження був пов'язаний із результатами перевірки пам'яті, виконавчих функцій і загальних когнітивних здібностей через шість років.

Науковці також перевіряли NfL та співвідношення Aβ42/40. Білок NfL може потрапляти в кров у разі пошкодження нервових волокон. Співвідношення Aβ42/40 використовують як біомаркер процесів, пов'язаних із накопиченням бета-амілоїду — ще однією характерною ознакою хвороби Альцгеймера.

Під час першого обстеження найсильніші зв'язки з поточними когнітивними показниками, зокрема пам'яттю та виконавчими функціями, дослідники виявили для NfL і GFAP. Проте під час повторного тестування особливу увагу привернули p-tau181 та GFAP.

Більшість учасників на початку дослідження не мали когнітивних порушень, хоча в частини вже було діагностовано легке когнітивне порушення або деменцію. Основні закономірності збереглися й тоді, коли науковці окремо проаналізували результати людей із нормальними когнітивними показниками на старті спостереження.

О'Ші зазначила, що рівні біомаркерів не варто зводити лише до двох категорій — «позитивний» або «негативний». Дослідники розглядали весь діапазон їхніх значень і порівнювали його з окремими показниками пам'яті та інших когнітивних здібностей, щоб помітити зв'язки, які могли б залишитися непоміченими за спрощеного підходу.

Результати не означають, що аналіз крові може заздалегідь встановити діагноз деменції. Дослідження стосувалося зв'язку між біомаркерами та подальшими когнітивними показниками, а не точного прогнозування того, у кого розвинеться хвороба Альцгеймера.

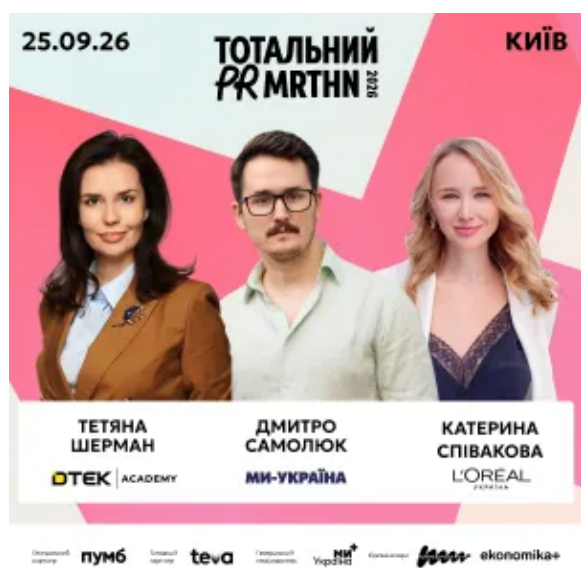
Науковці припускають, що поєднання показників p-tau181 і GFAP у майбутньому може допомогти оцінювати ризик погіршення когнітивних функцій. Однак для застосування такого підходу необхідні додаткові дослідження.

Надалі автори планують довше спостерігати за учасниками, регулярно повторювати аналізи крові та когнітивні тести, а також зіставляти рівні біомаркерів із підтвердженими випадками хвороби Альцгеймера й інших форм деменції.

  Читайте «Експерт» у своєму смартфоні — додайте нас в Google Discover

Помітили помилку у матеріалі? Повідомте редакцію: corrections@expert.in.ua

аналіз крові пам'ять хвороба альцгеймера

ОСТАННІ НОВИНИ

СЬОГОДНІ

01:19 Аналіз крові може вказати на проблеми з пам'яттю за 6 років до їх появи: що знайшли вчені

01:04 Україну накриє різке похолодання: де 21 вересня температура впаде до +15 °C

00:53 Планету віком менш як мільйон років знайшли в старих знімках: вона досі народжується

00:44 Інтимний запах може змінитися після вечері: які продукти на це впливають

00:32 З картки Ощадбанку зникли майже 30 тисяч гривень: суд зобов'язав банк повернути гроші

00:25 Доньці Бєднякова виповнилося 11 років: ведучий показав рідкісні фото Ксенії

00:17 Сорочки в клітинку знову в моді: цієї осені обирають дрібний візерунок і темні кольори

00:03 Можна їсти більші порції та худнути: секрет у тому, що лежить на тарілці

20 ВЕРЕСНЯ

23:55 Під телевізор кладуть звичайну фольгу: вона захищає меблі, але може зіпсувати техніку

23:46 Гортензії можуть залишитися без квітів після зими: що треба зробити з кущами у вересні

LOAD MORE

КАТЕГОРІЇ НОВИН

Всі новини

Україна

Політика

Економіка

Світ

Стиль життя

Авто

Технології

Суспільство

Здоров'я

ІНФОРМАЦІЯ

Про проект

Автори

Редакційна політика і стандарти

Політика використання ШІ

Політика конфіденційності

Правила коментування

Контакти

ТОВ «НОВА МІДІА ГРУПА» © 2014—2026

Реєстрація R40-06871 у Реєстрі суб'єктів у сфері медіа

Адреса: 01014, м. Київ, вул. Звіринецька, 63

editor@expert.in.ua
corrections@expert.in.ua
reklama@expert.in.ua